

Бу дунёнинг ҳою ҳавасига ўзингизни урманг!

10:30 / 03.09.2019 2875

Аллоҳ таоло Анфол сурасида марҳамат қилади:

حَكِيمٌ عَزِيزٌ وَاللَّهُ الْأَخْرَةَ يُرِيدُ وَاللَّهُ الدُّنْيَا عَرَضٌ تَرِيدُونَ ﴿١٧﴾

«Сизлар дунёнинг ўткинчи нарсасини ирода қиласизлар. Аллоҳ эса охиратни ирода қиладир. Ва Аллоҳ ўта иззатлидир, ўта ҳикматлидир» (67-оят).

Ожиз бандалар ўзларининг ожизлигидан келиб чиқиб, бу дунёни ва унинг матоҳларини, ўткинчи нарсаларни ирода қиладилар. Аллоҳ таоло эса абадийлик ва вафо маскани бўлган охиратни ирода қилади. Бандалари ўша охират масканида абадий бахтиёр ва саодатманд бўлишларини ирода қилади.

Аллоҳ таоло Аъло сурасида марҳамат қилади:

﴿الدُّنْيَا الْحَيَوٰةُ تُؤْتِرُونَ بَلَّ﴾

«Бироқ (сизлар) бу дунё ҳаётини устун қўясизлар» (16-оят).

Эй одамлар, сизлар беш кунлик дунё ҳаётини охиратдан устун қўясизлар. Бу дунё ҳаётининг ғамини еб, охиратни унутасизлар. Бу дунёнинг ҳою ҳавасига ўзингизни уриб, охиратга тайёргарлик кўрмайсизлар.

﴿وَأَبْقَىٰ خَيْرٌ وَالْآخِرَةُ﴾

«Ҳолбуки, охират яхшироқ ва боқийроқдир» (17-оят).

Ҳолбуки, сиз яхши кўраётган бу дунёдан кўра охират яхшироқдир. Бу дунёнинг неъматларидан кўра у дунёнинг неъматлари мислсиз равишда яхшироқдир. Бу дунё фанийдир, охират боқийдир. Бас, шундай экан, нима учун яхшини қўйиб, яхши эмасга ўзингизни урасиз?! Нима учун боқийни қўйиб, фанийга ишқибоз бўласиз?!

Аллоҳ таоло Қасас сурасида марҳамат қилади:

﴿عَظِيمٍ حَظًّا لِّدَوَائِهِ، فَسُرُونَ أَوْفَىٰ مَا مِثْلَ نَسَائِلَيْتِ الدُّنْيَا الْحَيَوٰةُ بُرِيدُونَ أَلَّذِيكَ قَالَ رَبِّنِيهِ فِي قَوْمِهِ عَلَىٰ فَخْرَجَ﴾

«Бас, у (Қорун) қавми ҳузурига зебу зийнати ила чиқди. Дунё ҳаётини истайдиганлар: «Қани энди, Қорунга берилган нарсдан бизга ҳам бўлса эди. Дарҳақиқат, у улкан насиба эгасидир», дедилар» (79-оят).

Ўз қавмининг инсофли, билимли одамларининг насиҳатига қулоқ осмаган, мол-дунёси кибр ва туғёнга кетказган Қорун бойлиги билан фахрланишда давом этди:

«Бас, у (Қорун) қавми ҳузурига зебу зийнати ила чиқди».

Қорунга ўхшаган бойларнинг умумий одати шу. Такаббурликка берилиб, молу дунёси билан фахрланувчи бой доимо инсонлар орасига зебу зийнати билан чиқишга ҳаракат қилади. Улар бошқа одамлардан ўз кийимлари, маркаблари, юришлари, хизматкорларининг кўринишлари ва бошқа нарсалари билан ажралиб туришни истайдилар. Бундай бойлар нима қилиб бўлса ҳам, одамларни ўз зебу зийнатлари билан қойил қолдиришга ҳаракат қиладилар. Мақсадларига қисман эришадилар ҳам. Баъзи бир

кишилар уларга ҳавас қилишади, кўнгилларидан ҳар хил фикрларни ўтказишади, турли гапларни айтишади. Қорун ўз қавми ичига зебу зийнати ила чиққанида ҳам шундай бўлди.

«Дунё ҳаётини истайдиганлар: «Қани энди, Қорунга берилган нарсадан бизга ҳам бўлса эди. Дарҳақиқат, у улкан насиба эгасидир», дедилар».

Молу дунёсига ишониб, мутакаббирлик билан ғурурга кетган, дунёда бузғунчилик қилишга уринган ношукр одамга фақат бу дунё ҳаётини ўйлайдиган кишиларгина ҳавас қилиши мумкин. Ушбу дунёнинг беш кунлик матоҳига эришишдан бошқа мақсади йўқларгина ўша туғёнкор, бузғунчи кимсага ўхшаган бўлишни орзу қилиши мумкин. Ана ўшаларгина ғурурга кетган мазкур мутакаббирни «улуғ насиба эгаси» дейишлари мумкин.

Аммо ўзини таниган билим эгалари мутлақо бошқача фикрда бўладилар.

﴿الضَّكِرُونَ إِلَّا يُلْقِنَهَا وَلَا صَلِيحًا وَعَمَلٌ آمَنَ لِمَنْ خَيْرٌ اللَّهُ ثَوَابٌ وَيَلِكُمْ الْعِلْمُ أَوْثَرُ الَّذِينَ وَقَالَ

«Илм берилганлар эса: «Вой бўлсин сизларга! Иймон келтириб, солиҳ амалларни қилганлар учун Аллоҳнинг савоби яхшидир. Унга фақат сабр қилганларгина эришурлар», дедилар» (80-оят).

Доимо, ҳамма жамиятларда модда туғёнидан устун тура оладиган, унинг ҳою ҳавасига учмайдиган, моддий бойликнинг ҳаётдаги ўрнини тўғри баҳолай оладиган кишилар ҳам бўлади. Улар бу мавқифларида ўзларига берилган тўғри илмга асосладилар. Улар молу дунё фитнасига учмайдилар. Бой-бадавлат бузғунчиларнинг зебу зийнатларига ҳавас қилмайдилар. Аксинча, зебу зийнатга берилганларга насиҳат қилиб юрадилар.

«Илм берилганлар эса: «Вой бўлсин сизларга! Иймон келтириб, солиҳ амалларни қилганлар учун Аллоҳнинг савоби яхшидир», дедилар.

Бу дунёда ҳою ҳавасга, зебу зийнатга сабаб бўладиган мол-мулкдан кўра Аллоҳ таоло иймон ва амали солиҳ учун берадиган савоб яхши эканини одамларга эслатиб турадилар. Кишиларни иймонга, амали солиҳга чақирадилар. Аллоҳнинг савобига эришиш учун сабр-чидам зарурлигини ҳам айтадилар.

«Зухд ва ҳаё » китобидан